

verksamhetsberättelse

2012

bokslut 2012 • budget 2013 • verksamhetsplan 2013

Arkivpedagogen Eva Tegnhed leder en skattjakt i arkivet för en grupp 3-4 åringar.

Arkivets
förningsarkivet

Arkivvägen 1, 831 31 Östersund Telefon 063-77 64 20 Fax 010-476 89 20
www.faj.se foreningsarkivet@faj.se Besöksadress Landsarkivet, Arkivvägen 1

Föreningsarkivet i Jämtlands län

Verksamhetsberättelse 2012

Styrelsen för Föreningsarkivet i Jämtlands län får härmed lämna följande berättelse för verksamhetsåret 2012. Föreningsarkivet i Jämtlands län är föreningslivets eget arkiv i länet med handlingar från drygt 4 300 föreningar. Vårt huvuduppdrag är att samla in, vårda, bevara och tillgängliggöra detta kulturarv genom att arbeta med bland annat programverksamhet, information, utbildning och forskarservice.

Under året började vi arbeta utifrån den regionala kulturplanen i Kultursamverkansmodellerna i Jämtlands län. Vårt mål är att bedriva en verksamhet med grund i folkbildning och livslångt lärande och i samarbete med andra aktörer arbeta för länets utveckling genom att bidra till en god folkhälsa, en ökad kulturell kompetens och en god livskvalitet bland invånarna. Vi ska även vara en aktiv part i och för ett mångkulturellt samhälle.

Medlemmar

Under året har Föreningsarkivet fått två nya medlemmar medan fyra medlemskap har upphört. Vid årsskiftet 2012 fanns 474 medlemmar, varav 86 distriktsorganisationer, 385 lokala organisationer samt tre stödmedlemmar. En lista över föreningens medlemmar återfinns i slutet av verksamhetsberättelsen.

Representantskap och möten

Årsmötet hölls på Folkets Hus, Östersund den 26 april 2012, värdar för mötet var PRO Jämtlands län. I mötet deltog 64 personer, varav 45 ombud. Som mötesordförande fungerade Leif Persson, PRO Jämtlands län. Styrelsen har under året haft 5 möten medan arbetsutskottet haft 6 möten.

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter

Bengt Bergqvist	Socialdemokraterna i Jämtlands län	<i>ordf.</i>
Mats Borgström	ABF-JH	
Doris Eriksson	Cirkus Kul och Bus	<i>kassör</i>
Solweig Gustavsson	Trädgårdsföreningen i Jämtland	
Monica Henriksson	Centerpartiet i Jämtlands län	
John-Erik Johansson	Lantbrukarnas länsförbund i Jämtlands län, LRF	
Tage Levin	Jämtlands läns konstförening	
Joel Nordkvist	Moderaterna i Jämtlands län	
Birgith Norlander Rosth	Socialdemokraterna i Jämtlands län	

Suppleanter

Mikael Eriksson	Celiakiföreningen i Jämtlands län
Sonja Olausson Hestner	Heimbygda
Jean-Pierre Levy	Alliance Francaise
Solweig Reichenberg	Socialdemokraterna i Jämtlands län

Representanter för Regionförbundet i Jämtlands län, Jämtlands läns landsting och Landsarkivet i Östersund

Gertrud Ståhlemar	Regionförbundet i Jämtlands län, <i>ordinarie v. ordf.</i>
Marianne Stålberg	Regionförbundet i Jämtlands län, <i>ordinarie</i>
Lena Bäckelin	Regionförbundet i Jämtlands län, <i>suppleant</i>
Per-Erik Wåglin	Regionförbundet i Jämtlands län, <i>suppleant</i>
Gunnar Dovner	Jämtlands Läns Landsting
Eva Sjögren-Zipsane	Landsarkivet i Östersund

Revisorer

<i>Ordinarie revisorer</i>	<i>Suppleanter</i>
Staffan Ekström	Torsten Olofsson
Mona Modin Tjulin	Stefan Fax

Valberedning inför årsmötet 2013

Nils Rydell	IF Castor
Britt Carlsson	Socialdemokraterna i Jämtlands län
Thelma Bylin Olsson	Sveriges Lärares Nykterhetsförbund

Personal

Arkivet har under året haft en personal på tre personer med fast anställning, en person som varit projektanställd, samt en volontär.

<i>Fast anställda</i>	Karin Tegenborg Falkdalen, arkivchef 100% Gun Lindström-Arver, arkivarie 100% (pension i mars 2012) Mia Gunnholt, arkivarie 100 % (anställd från mars 2012) Eva Tegnhed, arkivpedagog 50%
<i>Projektanställd</i>	Margareta Olsson, arkivassistent 100% (1/1 2012-)
<i>Volontär</i>	Monica Starckenberg (1/12-2011-)

Lokaler

Föreningsarkivet har sin huvuddepå förlagd till Landsarkivet i Östersund och disponerar där kontor, arkivutrymmen, uppknings- och saneringsrum, personalrum, forskarsal samt föreläsningssal. Därtill hyr Föreningsarkivet ytterligare arkivutrymme i Landsarkivets depå i Skattehuset, Östersund. Glädjande nog är det många föreningar som både har lämnat och vill lämna in sina handlingar till oss, men det har fått till följd att våra arkivlokaler nu är fyllda.

För att ha en chans att frigöra utrymmen i våra befintliga arkivlokaler införde vi därför ett tillfälligt inlämningsstopp under 2012. Föreningsarkivet avsatte också egna medel för att kunna ha en extra person anställd, som hjälpte till med uppordningsarbetet. Under hösten 2012 började vi även utreda möjligheten att hyra nya arkivlokaler i Östersund.

Samlingar

Arkivet har under året mottagit leveranser från 67 arkivbildare, varav 17 var nya och 50 var tillägg till tidigare levererade arkiv.

Av nya leveranser kan nämnas:

Frösö flyglottakår
Föreningen Jamtfala, Örebro
Föräldraföreningen för Ovikens skola
Hackås kvinnogrupp
HRF Hörselfrämjandet i Jämtlands län
Jämtland-Härjedalens Mångkampsförbund
SeniorNet, Östersund
Sveriges Polismäns Helnykterhetsförbund,
SPHF
Östersund-Frösö scoutkår

Av tilläggsleveranser kan nämnas:

Dragspelsklubben Jämtbälgen
Jämtlands läns körförbund
Jämtlands läns släktforskare
KFUK-KFUM i Östersund
Kvinnor för mission, lokalavd. Östersund
Logen nr 277 Breidablick av IOGT-NTO,
Östersund
Skankeföreningen
Stiftelsen Pauvres Honteux, Östersund
Östersunds gymnasieförbund (senare
Lyran)

Under året har sammanlagt 151 arkiv förtecknats, varav 76 är nya förteckningar och 75 är omförteckningar som gjorts efter tilläggsleveranser.

Föreningsarkivet har nu material bevarat från sammanlagt 4 303 olika arkivbildare. Under året har föremålssamlingen ökat med 83 nummer och är nu sammanlagt uppe i 5 997 föremål.

Besök, utlån och programverksamhet

År 2012 hade Föreningsarkivet och Landsarkivet tillsammans drygt 8 000 besökare, närmare bestämt 8 706 personer – och slog återigen nytt besöksrekord!

I vår gemensamma forskarsal tog vi emot nära 3 300 personer (varav 217 besök gällde folkbokföringsärenden, LAFF), vilket också är en ökning jämfört med förra året. Även antalet deltagare i arkivens utåtriktade- och pedagogiska aktiviteter fortsatte att öka, närmare 4 500 personer deltog i dessa. Under året lånades 800 volymer ut från Föreningsarkivet.

Under rubriken ”Arkivet som mötesplats” har de båda arkiven arrangerat 24 olika program med föredrag, workshops, kurser och visningar. Programverksamheten på kvällstid hade drygt 500 besökare, vilket är en större ökning jämfört med förra året. Även vår satsning på ”After work” gick bra, och ökade på nytt till 1999 deltagare! Föreningsarkivets bidrag var bland annat föreläsningar om kvinnliga kooperatörer och barnmorskor- nas historia i länet.

För andra året i rad arrangerade vi Kulturarvsdagen i september 2012. I år erbjöd vi kortare föredrag samt visningar av arkivet. Arrangemanget lockade 120 personer till arkiven.

Den 13 december firade arkiven Luciadagen med ett eget Luciatåg i samband med after work-programmet.

Liksom tidigare år besökte vi ett antal föreningar och höll föredrag i samband med deras ordinarie möten.

Dokumentation och publikation

Under 2012 drev vi tre olika externfinansierade projekt. Det första ”Människors mötesplatser: Föreningar och deras kulturmiljöer i Jämtlands län”, finansierades av Länsstyrelsen. Det handlar om att engagera föreningar och enskilda personer att söka mer information om sina föreningshus och deras historia, vilket på sikt ska leda till att föreningshusen utvecklas till besöksmål. Projektet kommer att fortsätta under 2013.

Föreningsarkivet medverkade på Kulturarvsdagen i Hunge i september 2012. Här informerade vi om projektet kring föreningshus som mötesplatser. Foto: Margareta Olsson

Det andra projektet heter ”Våra medsystrar som bo på livvets skuggsida” - Om människor och platser i Östersunds utkanter vid förra sekelskiftet”. Det finansieras av Länsstyrelsen inom ramen för deras satsning Kalejdoskop. Projektet har som övergripande syfte att bredda synen på vad som är kulturarv och ge människor och platser som tidigare tystats ned/glömts eller valts bort en röst. Vår del av projektet har bestått av att lyfta fram marginaliserade kvinnor som levde och verkade i Östersunds utkanter vid tiden kring förra sekelskiftet och samtidigt ge liv till och öka kunskapen om de platser och miljöer de kan knytas till.

Det tredje projektet, som påbörjades under senhösten och kommer att pågå under 2013, finansieras av Kulturrådet och Regionförbundet i Jämtlands län. ”Fånga rörelsen i samtiden för framtiden” har till syfte att utarbeta metoder för att inventera och dokumentera människors engagemang utanför det traditionella föreningslivet i länet. Vår bedömning är att vi genom detta projekt kan ge röst åt grupper som många gånger befinner sig i konflikt med och/eller utmanar etablerade strukturer.

Internationellt café på Kupan, Röda korset hösten 2011. Caféet drivs av Ladies Villa, ett mötesforum för invandrar- och flyktingkvinnor i Östersund. Det drivs av integrationservice i Östersunds kommun i samarbete med socialförvaltningen och Röda korset. Foto: Margareta Olsson

Bilden tagen i samband med en Pah Pah-ceremoni där man samlade in pengar för att bygga upp ett buddhistempel i Brunflo. Foto: Margareta Olsson

Under våren 2012 avslutades arbetet med att inventera invandrarföreningar i länet, vilket även resulterat i en rapport. Syftet med projektet har dels varit att skaffa oss kunskap om vilka föreningar som finns i länet, dels att etablera och fördjupa kontakten med dessa föreningar. Inventeringen är också en del i Föreningsarkivets strävan att vara en aktiv part i ett mångkulturellt samhälle.

För att sprida information om och stimulera till forskning i våra samlingar har vi under året både publicerat och bidragit med material till artiklar och rapporter. Vi har också fortsatt arbetet med att utveckla vår hemsida vilket ger oss bättre möjligheter att lyfta fram intressanta berättelser ur våra samlingar.

Utställningar och marknadsföring

Ett antal utställningar med material från Föreningsarkivet har producerats under 2012, bland annat om jubilerande föreningar och fackförbundet Kommunal.

Kurser, fältarbete och studiebesök

Föreningsarkivet har besökt bland annat Jazz i Jemtland, Hantverksföreningen i Östersund, Hörselfrämjandet, moskén i Östersund samt Krokoms internationella vänskapsförening för att informera om vår verksamhet samt att på plats hjälpa föreningarna med frågor rörande arkivering och dokumenthantering.

Hösten 2012 kunde IOGT-rörelsen fira 130-års jubileum i länet. Bilden föreställer firandet av rörelsens 25-års jubileum. Ceremonin ägde rum på Godtemplarhuset, nuvarande Gamla Teatern i Östersund. Standaren är med något undantag inlämnat till Föreningsarkivet.

Vi har också varit ute och informerat om vår verksamhet, bland annat för IOGT-föreningar i Östersund och olika lokalföreningar i Bräcke kommun. Vi har även tagit emot flera studiebesök på arkivet där vi visat våra samlingar och berättat om vår verksamhet. Bland annat har Arkiv i Tröndelag, Offerdals S-förening samt gymnasieföreningen Cirkulo Allegre besökt oss. Vi medverkade även på Kulturarvsfestivalen i Hunge i september.

Arkivpedagogik

Den pedagogiska verksamheten har även under 2012 varit framgångsrik. Våra arkivpedagoger har träffat 1839 elever, varav 120 ute på skolbesök i länets kommuner. De har under året fördjupat samarbetet med länets skolor och kulturarvsinstitutioner bland annat inom ramen för ”Skapande skola” och ”Regionalt Kulturforum”. De har också givit fortbildningsdagar för lärare och i dialog med dessa utvecklat våra arkivpedagogiska program utifrån skolornas behov. Arkivens pedagogiska hemsida www.arkivochlarande.se har bidragit till både ökad tillgänglighet- och möjlighet till fördjupning i vårt material, bland annat för de skolor som inte haft möjlighet att fysiskt besöka oss. Antalet besökare på hemsidan fördubblades till ca 15 000 besök.

Nordiskt centrum för kulturarvspedagogik

Den gemensamma pedagogiska satsning som bedrivs i samverkan med Landsarkivet i Östersund och Jamtli under namnet Nordiskt centrum för kulturarvspedagogik (NCK) har fortsatt under 2012. Förra året omvandlades NCK från ett nätverksbaserat samarbete i projektform till ett aktieföretag vilket ger en bättre stabilitet till organisationen och större möjligheter att arbeta långsiktigt med kulturarvspedagogiska frågor. Föreningsarkivet är en av aktieägarna i det nya bolaget.

Slutord

Föreningsarkivet kan se tillbaka på ännu ett aktivt år med ytterligare satsning på utåtriktad och arkivpedagogisk verksamhet riktad mot barn, unga och seniorer. Vår ordinarie basverksamhet finansieras av Regionförbundet i Jämtlands län, de har också delfinansierat ett av våra projekt. Därutöver har vi erhållit projektmedel från Länsstyrelsen i Jämtlands län och Statens kulturråd. Föreningsarkivet och dess styrelse vill passa på tillfället att tacka alla dessa bidragsgivare.

Föreningsarkivet vill också rikta ett varmt och uppriktigt tack till Landsarkivet i Östersund och dess personal för ett mycket gott samarbete under året som gått. Utan den samverkan som råder mellan de båda arkiven vad gäller lokaler, personal och verksamhet, skulle Föreningsarkivet ha mycket små möjligheter att driva den framgångsrika utåtriktade verksamhet som nu erbjuds allmänheten.

Slutligen vill styrelsen framföra sitt varma tack till alla medlemsorganisationer och till Föreningsarkivets kunniga och engagerade personal, såväl till fast som tillfälligt anställda, praktikanter och volontärer för deras fina arbetsinsatser under året.

Bengt Bergqvist

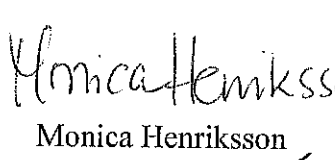

Gertrud Ståhlemar

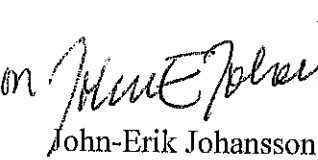

Doris Eriksson

Mats Borgström

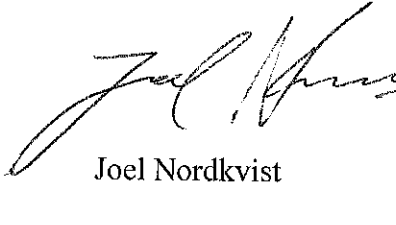

Gunnar Dovner

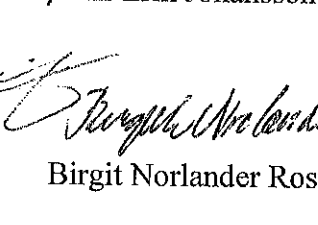

Solweig Gustavsson

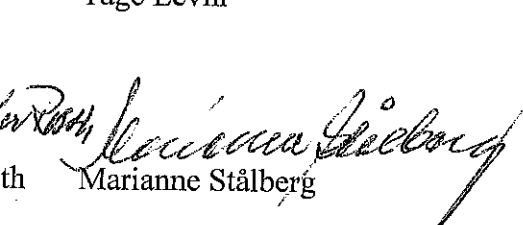

Monica Henriksson

John-Erik Johansson

Tage Levin

Joel Nordkvist

Birgit Norlander Rosth

Marianne Ståhlberg

Eva Sjögren-Zipsane

Karin Tegenborg Falkdalen, arkivchef